

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1177/2025
22.04.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници из радног односа тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Станко Фуштар, адвокат из ..., против тужене ББ, предузетника, Медицинска лабораторија „Пан лаб“ из Краљева, чији је пуномоћник Снежана Драгићевић, адвокат из ... ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1017/24 од 02.10.2024. године, у седници одржаној 22.04.2026. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1017/24 од 02.10.2024. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова ревизијског поступка

Образложење

Пресудом Основног суда у Краљеву П1 933/23 од 05.02.2024. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев да се поништи као незаконито решење тужене о отказу уговора о раду број .../2021 од 31.05.2021. године, те да се обавезе тужени да тужили, уместо враћања на рад, исплати накнаду штете од 198.375,12 динара коју је тужилца остварила у месецу који претходи месецу у ком је престао радни однос, са законском затезном каматом од 30.07.2021. године до исплате. Ставом другим изреке, обавезана је тужилца да туженом на име трошкова поступка исплати 369.767,00 динара са законском затезном каматом од извршности одлуке до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1017/24 од 02.10.2024. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиље и потврђена пресуда Основног суда у Краљеву П1 933/23 од 05.02.2024. године. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужиље да се обавезе тужена да јој накнади трошкове жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилца је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Тужена је поднела одговор на ревизију, захтевајући трошкове за састав поднеска.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу члана 408. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11...10/23), Врховни суд је нашао да ревизија тужиље није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је била у радном односу код тужене на неодређено време, почев од 17.08.2018. године, са пуним радним временом, на пословима радног места хигијеничара у Сектору за ..., по основу Уговора о раду број .../2018 од 17.08.2018. године. Поред послова хигијеничара, тужила је обављала и административне послове. Дана 10.05.2021. године тужена је донела Одлуку о изменама и допунама Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних места, којом су укинута радна места хигијеничара и администратора. Тужена је дана 31.05.2021. године донела спорно решење којим је тужили отказан Уговор о раду од 17.08.2018. године са припадајућим анексима, због економских и организационих промена услед чега је престала потреба за тужилиним радом, а истог дана тужили је престао радни однос. У решењу је наведено да је дана 10.05.2021. године оснивач послодавца донео Одлуку о изменама и допунама Правилника о унутрашњој организацији, систематизацији радних места, која је ступила на снагу 19.05.2021. године, којом одлуком су престала да постоје радна места хигијеничара и администратора, а тужили је пре престанка радног односа исплаћена отпремнина.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су одбили тужбени захтев тужиле за поништај као незаконитог решења туженог о отказу уговора о раду број .../2021 од 31.05.2021. године, сходно одредбама члана 179. став 1. тачка 5. и одредбама члана 153. – 160. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05 ... 95/18) налазећи да је у конкретном случају тужили решењем тужене отказан уговор о раду због трајног престанка потребе за радом запосленог јер су код послодавца Одлуком о изменама и допунама Правилника о унутрашњој организацији, систематизацији радних места укинута радна места хигијеничара и администратора, при чему тужена није имала могућности да тужилу распореди на друге одговарајуће послове. Акт о укидању радних места је објављен на огласној табли, а тужили је пре отказа Уговора о раду исплаћена отпремнина у износу који је наведен у решењу о отказу.

По оцени Врховног суда, а супротно наводима ревизије, побијана одлука заснована је на правилној примени материјалног права.

Тужили је отказан уговор о раду због престанка потребе за њеним радом, применом члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05...95/18) којим је прописано да запосленом може да престане радни однос ако за то постоји оправдан разлог који се односи на потребе послодавца и то ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањења обима посла.

У конкретном случају, тужила је обављала послове хигијеничара код тужене, а повремено и административне послове, који су накнадно донетом Одлуком о изменама и допунама Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних места

код тужене брисани, при чему тужена није имала могућности да тужиљу распореди на друге одговарајуће послове, имајући у виду да код тужене није постојало друго упражњено радно место на које би тужиља била распоређена према својој стручној спреми, знању и способностима, то произлази да тужена побијано решење није донела уз повреду члана 154. Закона о раду. Право је тужене као послодавца да у циљу реализације и уштеде у пословању сама креира своју пословну политику и у складу са тим организује процес рада, да одреди начин на који ће обављати поједине послове – па и обављањем одређених послова преко посебно обучених лица за обављање тих послова, те је у складу с тим овлашћена да одреди структуру запослених.

Побијано решење о отказу садржи потребно образложење из ког произлази основ за отказ, у којем послодавац није у обавези да запосленом образлаже разлоге рационализације радних места, нити је суд овлашћен да преиспитује наступање технолошких, економских или организационих промена које су условиле престанак потребе за радом запослених. Наступање технолошких, економских и организационих промена које су условиле престанак потребе за радом запослених, организације рада пословања и структура запослених потребних за успешно пословање, односно структура запослених за чијим је радом престала потреба, представља економску политику послодавца, која не може бити предмет оцене у судском поступку за заштиту права запослених за чијим је радом престала потреба, већ суд преиспитује само законитост спроведеног поступка у утврђивању вишка запослених и доношења решења по том основу, што је у конкретном случају испоштовано.

Неосновано се наводима ревизије указује на питање оправданост економских разлога, обученост и обима посла код тужене из разлога што је организација рада део аутономије послодавца који самостално утврђује организациону структуру и послове које врши у организационим деловима, те је с тим у вези део аутономије послодавца да вршење одређених послова организује путем једног или више извршилаца на начин како сматра да је то у његовом најбољем интересу, уз обавезу поштовања императивних законских норми у погледу заштите права запослених. Тужена у конкретном случају није поступила супротно одредби члана 182. став 1. Закона о раду, с обзиром на то да на пословима које је тужиља обављала, а који су општим актом тужене укинута, није запослила друга лица, већ је вршење тих послова распоредила на извршиоце других радних места, а све у складу са правом послодавца да према својим потребама у циљу рационализације и уштеде самостално одреди начин на који ће организовати процес рада и обављања појединих послова.

Како није основан захтев тужиље за поништај решења о отказу Уговора о раду то тужиља нема право ни на накнаду штете уместо враћања на рад, из разлога што је сходно члану 191. став 5. Закона о раду у питању захтев акцесорне природе који зависи од одлуке о главној ствари, односно од захтева за поништај предметног решења о отказу.

Прихватајући у потпуности изложену правну аргументацију нижестепених судова као јасну и засновану на правилно и потпуно утврђеном чињеничном стању, Врховни суд налази да је правилан закључак судова о законитом отказу уговор о раду на основу члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду.

Остале наводе ревизије којима се у суштини оспорава оцена доказа и утврђено чињенично стање, Врховни суд није ценио јер се ревизија из ових разлога не може изјавити у смислу члана 407. став 2. ЗПП.

Следом наведеног, Врховни суд је применом члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у ставу првом изреке.

Врховни суд је одбио захтев тужене за накнаду трошкова за састав одговора на ревизију с обзиром да нису били нужни за вођење ове парнице у смислу члана 154. став 1. ЗПП због чега је у смислу одредбе члана 165. став 1. ЗПП одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа - судија
Бранка Дражић с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**